

ПРАВО СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ

Викладач: доктор юридичних наук, професор Галицина Наталя Вікторівна

Кафедра: конституційного та трудового права, V навчальний корпус, 1 поверх, аудиторія 104)

E-mail: galicyna.natalia73@gmail.com

Телефон: (061) 228-76-40

Інші засоби зв'язку: Viber, Skype, Facebook Messenger, WhatsApp, Telegram – за вибором викладача

Освітньо-наукова програма, рівень вищої освіти:	Право							
	Перший (бакалаврський)							
Статус дисципліни:	Вибіркова							
Кредити ECTS	3	Навч. рік:	2021-22	Рік навчання	4	Тижні	14	
Кількість годин	90	Кількість змістових модулів - 4				Лекційні заняття – 24	Практичні заняття – 12	Самостійна робота – 54
Вид контролю:	Залік							
Посилання на курс в Moodle	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=14387							
Консультації: особисті – вівторок, з 15:00 до 16:00, V корпус, ауд. 104; дистанційні – Zoom, за попередньою домовленістю \								
Запис на консультації: особисті повідомлення в Moodle.znu.edu.ua								

ОПИС КУРСУ

Мета курсу «Право соціального захисту» полягає у засвоєнні фундаментальних знань щодо правовідносин соціального захисту, формуванню вмінь і навичок застосовувати здобуті знання у правозастосовчій практиці.

Завданням курсу є підвищення методологічної культури, сприяння інтенсифікації творчих зусиль студентства, розвитку їх пізнавальної діяльності, актуалізації знань та формування у студентів наукового світогляду, креативності (спроможності творчо реалізувати фахове та культурницьке покликання), правничого мислення, правосвідомості, правничої культури, моральних та інших якостей фахівця.

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

У разі успішного завершення курсу здобувач **зможє:**

- користуватися понятійним апаратом галузі;
- орієнтуватись у системі джерел соціального законодавства України та міжнародно-правового регулювання соціального захисту;
- аналізувати, узагальнювати та застосовувати норми права соціального захисту України у практичній діяльності, роз'яснювати їх зміст;
- розрізняти відносини, що регулюються правом соціального захисту, від відносин, які регулюються іншими галузями права;
- застосовувати норми правових актів та користуватись джерелами права соціального захисту, тлумачення норм права, коментарями при вирішенні спорів, складати та оформлювати документи правничого характеру з правовідносин соціального захисту;

- застосовувати правові знання з права соціального захисту для оцінювання юридичних фактів, обґрунтовувати їх правову оцінку.

ОСНОВНІ НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ

Лекції, презентації до них, методичні рекомендації до самостійної роботи розміщені на платформі Moodle:

<https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=14387>

КОНТРОЛЬНІ ЗАХОДИ

Поточний контроль передбачає такі **теоретичні завдання (max 60 балів)**:

- Усне опитування і коротке тестування на практичному занятті (max 5 балів).
- 2 Контрольні роботи за пройденим матеріалом (max 15 балів).
- Розв'язання кейсових практичних завдань (max 5 балів).
- Публічний виступ з актуального питання або для захисту реферату (max 5 балів).

Підсумкові контрольні заходи (max 40 балів):

Усна відповідь на заліку (max 20 балів) передбачає розгорнуте висвітлення двох питань: теоретичного (max 10 балів) й практичного (max 10 балів). Перелік питань див. на сторінці курсу у Moodle: <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=14387>

Максимальний результат виконання залікового завдання оцінюється в 20 балів:

20 балів передбачає високий рівень знань і навичок: відповідь повна, логічна з елементами самостійності; вдало використовується вивчений матеріал при наведенні прикладів; відповідь підкріплюється посиланнями на додаткову літературу.

19 – 15 балів передбачає досить високий рівень знань і навичок: відповідь логічна, містить деякі неточності при формулюванні узагальнень, наведенні прикладів; наявні труднощі при формулюванні узагальнюючих висновків, слабке знання додаткової літератури.

14 – 10 балів передбачає наявність знань лише основної літератури, студент відповідає по суті на питання і в загальній формі розбирається в матеріалі, але відповідь неповна і містить неточності, порушується послідовність викладання матеріалу, виникають труднощі, застосовуючи знання при наведенні прикладів.

9 – 5 балів передбачає неповні знання студента основної літератури; студент лише в загальній формі розбирається в матеріалі, відповідь неповна і неглибока; недосить правильні формулювання, порушується послідовність викладення матеріалу, виникають труднощі при наведенні прикладів.

4 - 1 балів ставиться, коли студент не знає значної частини програмного матеріалу, допускає суттєві помилки при формулюванні та висвітленні понять, на додаткові питання відповідає не по суті, робить велику кількість помилок при відповіді.

0 балів ставиться, коли студент не розкрив поставлені питання, не засвоїв матеріал в обсязі, достатньому для подальшого навчання.

Написання тез доповідей на науково-практичну конференцію або підготовка презентації (ІДЗ).

Тема ІДЗ обирається впродовж перших двох місяців семестру та погоджується з викладачем. Опублікування тез доповідей на науково-практичній конференції або підготовка презентації оцінюється в 20 балів.

**ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Силабус навчальної дисципліни**

Контрольний захід		Термін виконання	% від загальної оцінки
Поточний контроль (max 60%)			
Змістовий модуль 1	Вид теоретичного завдання: опитування, тестування	тиждень 2, 4	10 %
	Вид практичного завдання: кейси, контрольна робота	тиждень 3, 5, 6	20 %
Змістовий модуль 2	Вид теоретичного завдання: опитування, тестування	тиждень 7, 9	10 %
	Вид практичного завдання: кейси, контрольна робота	тиждень 8, 10, 11	20 %
Підсумковий контроль (max 40%)			
Підсумкове теоретичне завдання: залік		тиждень 14	20%
Підсумкове практичне завдання: презентація або опублікування тез доповідей на науково-практичній конференції		тиждень 12, 13	20%
Разом			100%

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

РОЗКЛАД КУРСУ ЗА ТЕМАМИ І КОНТРОЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Тиждень заняття	Тема (короткий зміст)	Форма заняття	Матеріали, завдання
1	Тема № 1: Поняття, предмет, метод та система права соціального захисту	Лекція	презентація
1	Тема № 1: Поняття, предмет, метод та система права соціального захисту 1. Загальне поняття про соціальний захист. Історія становлення та розвитку соціального захисту.	Лекція	презентація

	<ol style="list-style-type: none">2. Поняття та предмет права соціального захисту.3. Метод права соціального захисту.4. Система права соціального захисту.5. Співвідношення права соціального захисту з суміжними галузями права (конституційним, трудовим, цивільним, адміністративним, фінансовим).		
2	<p>Тема № 2: Принципи права соціального захисту</p> <ol style="list-style-type: none">1. Поняття та система принципів правового регулювання соціального захисту.2. Проблеми законодавчого закріплення принципів права соціального захисту.3. Роль і значення загально-правових та міжгалузевих принципів у праві соціального забезпечення.4. Галузеві принципи права соціального захисту.5. Прожитковий мінімум – базовий соціальний стандарт, порядок його встановлення та застосування.6. Інші соціальні стандарти та державні соціальні гарантії.	Лекція	презентація
3	<p>Тема № 3: Джерела і форми права соціального захисту</p> <ol style="list-style-type: none">1. Поняття джерел і форм права в загальній теорії права.2. Поняття форм права соціального захисту, їх класифікація та види.3. Конституція України як форма права соціального захисту. Загальна характеристика форм права соціального захисту.	Лекція	презентація

	<p>4. Закони як форми права соціального захисту.</p> <p>5. Підзаконні та локальні акти.</p> <p>6. Міжнародні акти соціального захисту.</p>		
4	<p>Тема № 4: Правовідносини в сфері соціального захисту</p> <p>1. Поняття, види, класифікація та особливості правовідносин у сфері соціального захисту.</p> <p>2. Суб'єкти правовідносин у сфері соціального забезпечення: поняття, види, правосуб'єктність.</p> <p>3. Основні (матеріальні), процедурні, процесуальні правовідносини.</p> <p>4. Види та характеристика основних правовідносин із соціального захисту.</p>	Лекція	презентація
5	<p>Тема № 5: Страховий (трудоий) стаж.</p> <p>1. Поняття та значення страхового (трудоого) стажу.</p> <p>2. Класифікація трудового стажу та його види.</p> <p>3. Порядок обчислення страхового (трудоого) стажу для призначення пенсій та допомог. Пільги по обчисленню стажу роботи (загального, спеціального).</p> <p>4. Вислуга років. Поняття та види. Порядок обчислення вислуги років.</p>	Лекція	презентація
5	<p>Тема № 5: Страховий (трудоий) стаж.</p> <p>1. Поняття та значення страхового (трудоого) стажу.</p> <p>2. Класифікація трудового стажу та його види.</p> <p>3. Порядок обчислення страхового (трудоого) стажу для призначення пенсій та</p>	Практичне заняття	Кейси, питання, тести

	<p>допомог. Пільги по обчисленню стажу роботи (загального, спеціального).</p> <p>4. Вислуга років. Поняття та види. Порядок обчислення вислуги років.</p>		
6	<p>Тема № 6: Пенсії за вислугу років.</p> <p>1. Поняття пенсії за вислугу років.</p> <p>2. Категорії осіб, які мають право на пенсію за вислугу років.</p> <p>3. Умови призначення пенсій за вислугу років спеціалістам народного господарства, працівникам освіти, охорони здоров'я соціального забезпечення.</p> <p>4. Особливості пенсійного забезпечення суддів, державних службовців, народних депутатів України, працівників прокуратури, служби безпеки, митних органів, працівників науки, військовослужбовців та осіб начальницького і рядового складу органів внутрішніх справ.</p> <p>5. Пенсії за особливі заслуги перед Україною</p>	Лекція	презентація
6	<p>Тема № 6: Пенсії за вислугу років.</p> <p>1. Поняття пенсії за вислугу років.</p> <p>2. Категорії осіб, які мають право на пенсію за вислугу років.</p> <p>3. Умови призначення пенсій за вислугу років спеціалістам народного господарства, працівникам освіти, охорони здоров'я соціального забезпечення.</p> <p>4. Особливості пенсійного забезпечення суддів, державних службовців, народних депутатів</p>	Практичне заняття	Кейси, питання, тести

	<p>України, працівників прокуратури, служби безпеки, митних органів, працівників науки, військовослужбовців та осіб начальницького і рядового складу органів внутрішніх справ.</p> <p>5. Пенсії за особливі заслуги перед Україною</p>		
7	<p>Тема № 7: Пенсії за віком</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сучасний стан та особливості реформування державної системи пенсійного забезпечення в Україні. 2. Структура нової системи пенсійного забезпечення. 3. Поняття пенсійного забезпечення. Особи, які мають право на пенсію. Поняття пенсій за віком. 4. Загальні умови виникнення права на пенсію за віком: пенсійний вік, страховий стаж, страхові внески. 5. Особливості пільгового пенсійного забезпечення. Умови призначення пенсій за віком особам, які зайняті на роботах з шкідливими і важкими умовами праці. 6. Порядок обчислення і перерахунку пенсій за віком. Мінімальний розмір пенсії за віком. 	Лекція	презентація
7	<p>Тема № 7: Пенсії за віком</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сучасний стан та особливості реформування державної системи пенсійного забезпечення в Україні. 2. Структура нової системи пенсійного забезпечення. 3. Поняття пенсійного забезпечення. Особи, які мають право на пенсію. Поняття пенсій за віком. 	Практичне заняття	Кейси, питання, тести

	<p>4. Загальні умови виникнення права на пенсію за віком: пенсійний вік, страховий стаж, страхові внески.</p> <p>5. Особливості пільгового пенсійного забезпечення. Умови призначення пенсій за віком особам, які зайняті на роботах з шкідливими і важкими умовами праці.</p> <p>6. Порядок обчислення і перерахунку пенсій за віком. Мінімальний розмір пенсії за віком.</p>		
8	<p>Тема № 8: Пенсії по інвалідності</p> <p>1. Поняття інвалідності. Організація діяльності медико-соціальних експертних комісій (МСЕК) та їх повноваження щодо встановлення інвалідності.</p> <p>2. Характеристика окремих груп інвалідності.</p> <p>3. Поняття та юридичне значення: професійного захворювання, трудового каліцтва, загальних причин інвалідності, поранення, контузії і других причин інвалідності при призначенні пенсій.</p> <p>4. Поняття та види пенсій по інвалідності.</p> <p>5. Страховий(трудоий) стаж як умова права на пенсію по інвалідності. Умови призначення пенсій по інвалідності внаслідок загального захворювання, по інвалідності від трудового каліцтва або професійного захворювання.</p> <p>6. Порядок призначення та виплати пенсій. Мінімальні розміри пенсій.</p>	Лекція	презентація
9	<p>Тема 9. Державні допомоги</p> <p>1. Поняття та ознаки державних допомог, їх місце у системі соціального забезпечення.</p> <p>2. Види допомог сім'ям з дітьми: допомога по вагітності і пологах; одноразова допомога</p>	Лекція	презентація

	<p>при народженні дитини; допомога по догляду за дитиною до досягнення нею 3-річного віку; допомога на дітей, які знаходяться під опікою та піклуванням; допомога на дітей самотнім матерям; допомога малозабезпеченим сім'ям з дітьми.</p> <p>3. Державна соціальна допомога інвалідам з дитинства та дітям-інвалідам.</p> <p>4. Державні допомоги особам, що постраждали від Чорнобильської катастрофи.</p>		
9	<p>Тема 9. Державні допомоги</p> <p>1. Поняття та ознаки державних допомог, їх місце у системі соціального забезпечення.</p> <p>2. Види допомог сім'ям з дітьми: допомога по вагітності і пологах; одноразова допомога при народженні дитини; допомога по догляду за дитиною до досягнення нею 3-річного віку; допомога на дітей, які знаходяться під опікою та піклуванням; допомога на дітей самотнім матерям; допомога малозабезпеченим сім'ям з дітьми.</p> <p>3. Державна соціальна допомога інвалідам з дитинства та дітям-інвалідам.</p> <p>4. Державні допомоги особам, що постраждали від Чорнобильської катастрофи.</p>	Практичне заняття	Кейси, питання, тести
10	<p>Тема № 10: Пенсії в разі втрати годувальника.</p> <p>1. Поняття пенсії в разі втрати годувальника. Склад членів сім'ї, які мають право на пенсію у зв'язку з втратою годувальника.</p>	Лекція	презентація

	<p>2. Поняття утримання. Поняття непрацевдатності члена сім'ї.</p> <p>3. Умови призначення пенсії у зв'язку з втратою годувальника.</p> <p>4. Особливості призначення пенсій у зв'язку з втратою годувальника членам сім'ї суддів, прокурорських працівників, працівників науки, державних службовців, посадових осіб органів місцевого самоврядування.</p> <p>5. Період, на який призначається пенсія у зв'язку з втратою годувальника. Зміна розміру пенсій.</p>		
10	<p>Тема № 10: Пенсії в разі втрати годувальника.</p> <p>1. Поняття пенсії в разі втрати годувальника. Склад членів сім'ї, які мають право на пенсію у зв'язку з втратою годувальника.</p> <p>2. Поняття утримання. Поняття непрацевдатності члена сім'ї.</p> <p>3. Умови призначення пенсії у зв'язку з втратою годувальника.</p> <p>4. Особливості призначення пенсій у зв'язку з втратою годувальника членам сім'ї суддів, прокурорських працівників, працівників науки, державних службовців, посадових осіб органів місцевого самоврядування.</p> <p>5. Період, на який призначається пенсія у зв'язку з втратою годувальника. Зміна розміру пенсій.</p>	Практичне заняття	Кейси, питання, тести
11	<p>Тема № 11. Соціальне обслуговування: соціальні пільги та соціальні послуги</p>	Лекція	презентація

	<ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття соціального обслуговування. 2. Форми та види соціального обслуговування. 3. Соціальні пільги та їх види. 4. Соціальні послуги та їх характеристика. 		
11	<p>Тема № 11. Соціальне обслуговування: соціальні пільги та соціальні послуги</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття соціального обслуговування. 2. Форми та види соціального обслуговування. 3. Соціальні пільги та їх види. 4. Соціальні послуги та їх характеристика. 	Практичне заняття	Кейси, питання, тести
12	<p>Тема № 12. Соціальний захист ветеранів війни, праці та громадян похилого віку</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Соціальні пільги ветеранам війни, дітям війни, ветеранам праці та особам похилого віку (законодавче визначення поняття «ветеран праці»). 2. Соціальні пільги інвалідам, особам, які постраждали від нацистських переслідувань, жертвам політичних репресій. Пільги особам, які постраждали від Чорнобильської катастрофи. 3. Класифікація соціальних пільг за змістом. Медико-реабілітаційні пільги; соціально-трудова пільги; житлово-комунальні пільги; соціально-побутові пільги та ін. Джерела фінансування надання пільг. 	Лекція	презентація

ОСНОВНІ ДЖЕРЕЛА

Основна

1. Бойко М. Д. Право соціального забезпечення України : навчальний посібник. 5-те вид, перероб. та допов. Київ : Центр учбової літератури, 2018. 447 с
2. Болотіна Н.Б. Право соціального захисту України: Навч. посіб. 4-ге вид., перероб. і доп. К.: Знання, 2018. 663 с.
3. Галіцина Н. В. Теорія та практика реалізації концепції соціальної держави в Україні : адміністративно-правове дослідження : монографія. Х.: ФОП Панов, 2016. 578 с.
4. Денисенко К.В. Право соціального забезпечення. Конспект лекцій для студентів для студентів усіх форм навчання / Укл.: Денисенко К.В. Чернігів: ЧНТУ, 2017. 96 с.
5. Право соціального забезпечення в Україні: підручник. За заг. ред. С.М. Прилипка, О.М. Ярошенка. Харків: Вид-во «ФІНН», 2009. 434 с.
6. Право соціального забезпечення в Україні: підручник / Т. А. Занфірова, М.І. Іншин, С.М. Прилипко та ін.; за заг. ред. Т.А. Занфірової, С.М. Прилипка, О.М. Ярошенка. 2 вид. переробл. і доповн. Х.: «ФІНН», 2012. 640 с.
7. Сирота І.М. Право соціального забезпечення в Україні: підручник студентів вищих навч. закладів / І.М. Сирота; МОНУ; Одеська національна юридична академія. 7-е вид., переробл. й доп. Харків: Одіссей, 2017. 408с.
8. Смолярова М. Л. Право соціального захисту : Практикум. Запоріжжя: ЗНТУ, 2017. 144 с.
9. Сташків Б.І. Право соціального забезпечення. Особлива частина : навчальний посібник. Чернігів: ПАТ «ПВК «Десна», 2018. 1092 с.

Додаткова

1. Багмет М.О., Міхель Д.О. Державні соціальні стандарти в Україні – як гарантія формування європейського рівня і якості життя. URL : Режим доступу: www.nbuv.gov.ua/portal/.../P5_doc.pdf
2. Безтелесна Л.І., Пивоварчук Л.В. Інституційне забезпечення реалізації соціальних гарантій держави : монографія.– К. : Кондор, 2017. 194 с
3. Боднарук М.І. Соціальне страхування в Україні: правові аспекти становлення та розвитку. Чернівці: Рута, 2002. 247 с.
4. Вишновецька С.В., Григолінський С.О. Страховий стаж як категорія трудового права і права соціального забезпечення. *Юридичний вісник*. 2014. № 3(32). С. 85-89.
5. Галіцина Н. В. Матеріальна відповідальність держави в соціальній сфері. *Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки*. 2020. № 1. С. 27-34. URL: <http://law.journalsofznu.zp.ua/archive/visnik-1-2020/4.pdf>.
6. Галіцина Н. В. Інститут адміністративної відповідальності у соціальній сфері. *Юридичний вісник*. 2020. № 5. С. 20-32.
7. Галіцина Н. В. Адміністративне судочинство як процесуальний засіб вирішення соціальних спорів. *Підприємництво, господарство і право*. 2020. № 9. С. 119-126.
8. Галіцина Н. В. Адміністративні правовідносини в соціальній сфері. *Актуальні проблеми держави і права*. 2020. № 86. С. 27-37. URL: <http://apdp.in.ua/v86/4.pdf>.
9. Галіцина Н. В. Чи необхідна розробка спеціального законодавства щодо судового захисту в соціальній сфері?. *Сучасне державотворення та правотворення: питання теорії та практики: матеріали міжнародної науково-практичної конференції* (м. Одеса, Україна, 13-14 грудня 2019 р.). Одеса: ГО "Причорноморська фундація права", 2019. Ч II. 164 с. Одеса : ГО "Причорноморська фундація права", 2019. Т. 2 С. 10-13.
10. Галіцина Н. В. Чи бути соціальним судам в Україні? *Актуальні питання розвитку права та законодавства: матеріали міжнародної науково-практичної конференції*. м. Львів, 20-21 грудня 2019 р. У 2-х частинах. Львів: Західноукраїнська організація "Центр правничих ініціатив. 2019. Ч. 2. 124 с. Львів: Центр правничих ініціатив, 2019. Т. 2 С. 12-16.
11. Галіцина Н. В. Можливості соціального партнерства щодо подолання пандемії COVID-19. *Запорізькі правові читання: матеріали Щорічної міжнародної науково-практичної конференції*, м. Запоріжжя, 19–20 травня 2020 року / за заг. ред. Т.О. Коломоєць. Запоріжжя: ЗНУ, 2020.

Запоріжжя: ЗНУ, 2020. С. 42-45.

12. Галіцина Н. В. Соціальне право як складова особливого адміністративного права. *Новітні тенденції розвитку адміністративного права як науки, навчальної дисципліни та галузі права* : матеріали міжнародної науково-практичної конференції, м. Харків, 23 вересня 2020 р. Харків : Видавничий дім «Гельветика», 2020. С. 19-23.
13. Галіцина Н.В. Нормативний акт як інструмент діяльності публічної адміністрації у соціальній сфері. *Матеріали міжнародного науково-практичного конгресу «Актуальні проблеми правової науки»*. М. Запоріжжя, 7-8 жовтня 2021 р. С. 74-76.
14. Герасимів Т. З. Принципи права соціального забезпечення України. Дрогобич: Вид. фірма «Відродження», 2002. 128 с.
15. Діяльність прокуратури щодо захисту прав громадян у сфері оплати праці: наук.-практ. посіб. І.М. Козьяков, В.І. Ніндіпова, І.С. Зарубинська та ін.; за заг. ред. Ю.М. Дьоміна. К.: Алерта, 2013. 394 с.
16. Діяльність прокурора у сфері соціального захисту осіб, які потребують державної підтримки та допомоги: наук.-практ. посіб. В.І. Ніндіпова, Р.В. Романчук, О.В. Єні та ін.; за заг. ред. В.В. Білоуса. К.: Алерта, 2013. 320 с.
17. Заєць О.М., Кригіна Д.Г. Страховий стаж : поняття та умови обчислення / О. М. Заєць, Д. Г. Кригіна // Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ. – 2013. – № 1. – С. 185-192.
18. Іванов Ю. Ф., Іванова М.В. Трудове право України : навч. посіб. 2-ге вид. доповн. і переробл / Ю.Ф. Іванов, М.В. Іванова. - Київ: Алерта, 2020. 442 с.
19. Коробенко Н. П. Генезис пенсійних правовідносин у праві соціального забезпечення. *Часопис Київ. ун-ту права*. 2006. № 1. С. 116–121.
20. Костюк В. Л. Право на пенсійне забезпечення в умовах сьогодення : науково-теоретичний аспект. *Часопис Національного університету «Острозька академія»*. Сер. «Право» 2015. № 1 (11). С. 1-15.
21. Кравчук Т. В. Правові проблеми регулювання пенсійного забезпечення в Україні та деяких країнах СНД у разі втрати годувальника. *Правова держава: Щорічник наук. праць*. Вип.16. К.: ІДП НАН України, 2005. С. 623–629.
22. Лушникова М.В., Лушников А.М. Международное и сравнительное трудовое право и право социального обеспечения: введение в курс : учеб. пособие. М. : Юрлитинформ, 2011. 304 с.
23. Михайлова І. Ю. Пенсія як об'єкт пенсійних правовідносин. *Порівняльно-аналітичне право*. 2014. № 7. С. 99-101.
24. Момотюк Д. Є. Роль недержавних пенсійних фондів у системі пенсійного забезпечення. *Фінанси України*. 2006. № 5. С. 71–77.
25. Морозова О. Міжнародні стандарти побудови пенсійної системи. *Вісник Пенсійного фонду України*. 2004. № 12. С. 17–19
26. Правове регулювання соціального обслуговування населення в сучасних умовах: проблеми теорії та практики: монографія / В.О. Гончаров, С.М. Прилипка, Л.П. Шумна, О.М. Ярошенко; За наук. ред. проф. Ярошенка О.М. Харків : Юрайт, 2012. 312 с.
27. Правові проблеми трудового та пенсійного законодавства України в контексті євроінтеграції: монографія / [Н. М. Хуторян, Я. В. Сімутіна, М. М. Шумило та ін.; відповід. ред. Н. М. Хуторян]. К.: Ніка-Центр, 2017. 256 с.
28. Прилипка С. М. Проблеми теорії права соціального забезпечення. Х.: ПП «Берека-Нова», 2006. 264 с.
29. Сирота І. М. Страховий (трудоий) стаж як головна умова пенсійного забезпечення у солідарній системі. *Актуальні проблеми держави і права*. 2010. Вип. 52. С. 12-18.
30. Система соціального захисту та соціального забезпечення в Україні: реальний стан та перспективи реформування. К.: Центр громадської експертизи, 2015. 108 с.

31. Сільченко С.О. До питання про зміну парадигми правового регулювання обов'язкового соціального страхування. *Право та інновації*. 2016. № 1(3). С. 61-66.
32. Тарасенко Л. Право на пільги – конституційне право на соціальний захист чи нездатність держави забезпечити належний життєвий рівень іншим чином. URL: <http://www.pilga.in.ua/node/1192>.
33. Тищенко О. В. Право соціального забезпечення України: теоретичні та практичні проблеми формування і розвитку галузі: монографія. К.: ДП «Прінт Сервіс», 2014. 394 с.
34. Трудове право : підручник / [О. М. Ярошенко, С. М. Прилипко, А.М. Слюсар та ін.] ; за заг. ред. О.М. Ярошенка. 3-тє вид., перероб. і допов. Харків : Право, 2019. 544 с.
35. Хуторян Н.М., Сімутіна Я.В., Шумило М.М. Правові проблеми трудового та пенсійного законодавства України в контексті євроінтеграції: монографія. Х.: Право, 2018. 256 с.
36. Чорненький В.І. Конституційно-правовий статус осіб з інвалідністю в Україні: монографія. Х.: Право, 2017. 232 с.
37. Швець Н. М. Страховий стаж : поняття і юридичне значення. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2015. № 1. С. 77-81.
38. Шумило М. М. Правове регулювання пенсійного забезпечення державних службовців : моногр. К. : Ніка-Центр, 2010. 272 с.
39. Шумило М. М. Правовідносини у сфері пенсійного забезпечення в Україні : моногр. К : Ніка-Центр, 2016. 680 с.
40. Шумна Л.П. Право на соціальну підтримку і гарантії його реалізації в умовах ринкової економіки: монографія. Чернігів : Черніг. Нац. технол. Ун-т, 2014. 380 с.

Інформаційні ресурси:

1. Система інформаційно-правового забезпечення ЛПГА: ЗАКОН
2. Верховна Рада України: офіційний веб-портал URL: <http://portal.rada.gov.ua/>
3. Урядовий портал: єдиний веб-портал органів виконавчої влади України URL: <http://www.kmu.gov.ua/control/>
4. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
5. Всеукраїнський юридичний портал URL: <http://jurconsult.net.ua/>
6. Національна академія правових наук України URL: <http://www.aprnu.kharkiv.org/>
7. Інститут законодавства Верховної Ради України URL: <http://instzak.rada.gov.ua/instzak/control/uk/index>
8. <http://www.mlsp.gov.ua/control> - Міністерство соціальної політики України
9. http://www.pfu.gov.ua/pfu/control/uk/publish/article.app2?art_id=214471 – Пенсійний фонд України

РЕГУЛЯЦІЯ І ПОЛІТИКИ КУРСУ

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Інтерактивний характер курсу передбачає обов'язкове відвідування занять. Здобувачі, які за певних обставин не можуть відвідувати заняття регулярно, мусять впродовж тижня узгодити із викладачем графік індивідуального відпрацювання пропущених занять. Окремі пропущені завдання мають бути відпрацьовані на найближчій консультації впродовж тижня після пропуску.

Відпрацювання занять здійснюється усно у формі співбесіди за питаннями, визначеними планом заняття.

В окремих випадках дозволяється письмове відпрацювання шляхом виконання індивідуального письмового завдання.

Політика академічної доброчесності

Усі письмові роботи, що виконуються слухачами під час проходження курсу, перевіряються на наявність плагіату за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення UniCheck. Відповідно до чинних правових норм, плагіатом вважатиметься: копіювання чужої наукової роботи чи декількох робіт та оприлюднення результату під своїм іменем; створення суміші власного та запозиченого тексту без належного цитування джерел; рерайт (перефразування чужої праці без згадування оригінального автора). Будь-яка ідея, думка чи речення, ілюстрація чи фото, яке ви запозичуєте, має супроводжуватися посиланням на першоджерело. Приклади оформлення цитувань див. на Moodle: <https://moodle.znu.edu.ua/mod/resource/view.php?id=103857>

Виконавці індивідуальних дослідницьких завдань обов'язково додають до текстів своїх робіт власноруч підписану Декларацію академічної доброчесності (див. посилання у Додатку до силабусу). Роботи, у яких виявлено ознаки плагіату, до розгляду не приймаються і відхиляються без права перескладання. Якщо ви не впевнені, чи підпадають зроблені вами запозичення під визначення плагіату, будь ласка, проконсультуйтеся з викладачем.

Висока академічна культура та європейські стандарти якості освіти, яких дотримуються у ЗНУ, вимагають від дослідників відповідального ставлення до вибору джерел. Посилання на такі ресурси, як Wikipedia, бази даних рефератів та письмових робіт (Studopedia.org та подібні) є неприпустимим. Рекомендовані бази даних для пошуку джерел:

Електронні ресурси Національної бібліотеки ім. Вернадського: <http://www.nbuv.gov.ua>

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті

Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час занять дозволяється виключно у навчальних цілях (для уточнення певних даних, перевірки правопису, отримання довідкової інформації тощо). Будь ласка, не забувайте активувати режим «без звуку» до початку заняття.

Під час виконання заходів контролю використання гаджетів заборонено. У разі порушення цієї заборони роботу буде анульовано без права перескладання.

Комунікація

Базовою платформою для комунікації викладача зі здобувачами є Moodle.

Важливі повідомлення загального характеру – зокрема, оголошення про терміни подання контрольних робіт та ін. – регулярно розміщуються викладачем на форумі курсу. Для персональних запитів використовується сервіс приватних повідомлень. Відповіді на запити здобувачів подаються викладачем впродовж трьох робочих днів. Для оперативного отримання повідомлень про оцінки та нову інформацію, розміщену на сторінці курсу у Moodle, будь ласка, переконайтеся, що адреса електронної пошти, зазначена у вашому профайлі на Moodle, є актуальною, та регулярно перевіряйте папку «Спам».

Якщо за технічних причин доступ до Moodle є неможливим, або ваше питання потребує термінового розгляду, направте електронного листа з позначкою «Важливо» на адресу lawhelp777@ukr.net.

У листі обов'язково вкажіть ваше прізвище, ім'я та дисципліну з якої виникло питання.

ДОДАТОК ДО СИЛАБУСУ ЗНУ – 2021-2022

ГРАФІК НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ 2021-2022 н. р. (зіпосилання на відповідну вебсторінку)

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ. Здобувачі і викладачі Запорізького національного університету несуть персональну відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності, затверджених **Кодексом академічної доброчесності ЗНУ**: <https://tinyurl.com/ya6yk4ad>. Декларація академічної доброчесності здобувача вищої освіти (додається в обов'язковому порядку до письмових кваліфікаційних робіт, виконаних здобувачем, та засвідчується особистим підписом): <https://tinyurl.com/y6wzzlu3>.

ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих здобувачами знань, навичок та вмінь (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до *Положення про організацію та методу проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання здобувачу права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається *Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9pkmmp5>. Підстави та процедури відрахування здобувачів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються *Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/ycds57la>.

НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА. Порядок зарахування результатів навчання, підтверджених сертифікатами, свідоцтвами, іншими документами, здобутими поза основним місцем навчання, регулюється *Положенням про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті*: <https://tinyurl.com/y8gbt4xs>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються *Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/ycyfws9y>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: *Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; *Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ. Уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції (Воронков В. В., 1 корп., 29 каб., тел. +38 (061) 289-14-18).

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога (061)228-15-84 (щоденно з 9 до 21).

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з особливими потребами та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь-ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з особливими потребами та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ. Наукова бібліотека: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок – п'ятниця з 08.00 до 17.00; субота з 09.00 до 15.00.

ЕЛЕКТРОННЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE): [HTTPS://MOODLE.ZNU.EDU.UA](https://moodle.znu.edu.ua)

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресами:

- для слухачів ЗНУ - moodle.znu@gmail.com, Савченко Тетяна Володимирівна
- для слухачів Інженерного інституту ЗНУ - alexvask54@gmail.com, Василенко Олексій Володимирович

У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу.

Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

Центр інтенсивного вивчення іноземних мов: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

Центр німецької мови, партнер Гете-інституту: <https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocznu/nim>

Школа Конфуція (вивчення китайської мови): <http://sites.znu.edu.ua/confucius>.